

543 Κ. Οικονομ., Δοκίμ., 274 — Λεξ. Λεγρ. Μπριγκ. κ.ά. γλάνιος Κορ., "Ατ., 542 γλιάνος "Αθ. γλάν'ς Θεσσ.

Ἐκ τοῦ ἀρχ. οὐσ. γλάνις, ἐκ τοῦ ὅπ. γλάνος κατὰ μεγεθ. τύπ., περὶ τοῦ ὅπ. Γ. Χατζιδ., ΜΝΕ, 2, 117. Ὁ τύπ. γουλιανός ἐκ παρετυμ. πρὸς τὸ γούλα.

1) Ὁ λιμναῖος καὶ ποτάμιος ἰχθύς Σιλουρος γλάνις (Silurus glanis) τῆς οἰκογ. τῶν Σιλουριδῶν (Siluridae) πολλὰ καὶ Καππ. (Συνασ. κ.ά.) Πόντ. (Οἶν. κ.ά.): Ὁ γκλιανός ἔχει νόστιμο κρέας Μακεδ. (Κοζ.) Αὐτὸς ἔχει στόμα γκλιανός ἢ ἀπὸ γκλιανό (ἦτοι μέγα) Μακεδ. (Βλάστ.) Συνών. γιάνι, κέτιλα, μυρσίβι. 2) Μεταφ., ἄνθρωπος ἀνόητος, ὁ τελευταῖος, ἀνευ ἀξίας Θράκ. (Ἀδριανούπ.) Σαμοθρ.: Ἰσὺ γείσι πονώτους κ' ἰγὼ γείμ' γκλιανός (ἐσὺ ὁ πρῶτος, ὁ ἀξίος κ' ἐγὼ ὁ τελευταῖος, ὁ ἀνάξιος) Σαμοθρ. 3) Ὁ παρὰ τὰς θαλασσίας ἀκτὰς διαβίων γλοιώδης ἰχθύς Βλέννιος ὁ κοινός (Blennius vulgaris), τῆς οἰκογ. τῶν Βλεννιδῶν (Blennidae), ὁ βλέννος τοῦ Ὀππιαν., Ἀλιευτ. 1, 109 καὶ τοῦ Ἀθην. 7, 288α (Βλ. καὶ Μ. Στεφανίδ., Λαογρ. 10 (1929|30), 207) Πόντ. (Ἰνέπ.) — Α. Μαμμέλ., Θαλασσιν., 115 — Λεξ. Βυζ. Λεγρ. Βλαστ. 431. Συνών. γαιδοουρέλα, γλίνο, γλίτσα 4, γλιτσοκωβιός, λαβέρα, μελιχάννα, μελίχαννος, μυξοῦ, σαλιακούδα, σαλιάρα. 4) Ὁ ἰχθύς τῶν γλυκέων ὑδάτων Κυπρίνος ὁ κοινός (Cyprinus carpio), τῆς οἰκογ. τῶν Κυπρινιδῶν (Cyprinidae) Μακεδ. (Καταφύγ.) Συνών. γριβαδέλι, γριβάδι, δρομίτσα, κυπρίνι, λαζάνι, μουροῦνα, σαζάνι.

γλανόστομος ἐπιθ. ἐνιαχ. γκλιανόστουμος Α. Ρουμελ. (Συναπλ.) Μακεδ. (Βογατσ.)

Ἐκ τῶν οὐσ. γλάνος, παρὰ τὸ ὅπ. καὶ γκλιανός, καὶ στόμα.

Ὁ ἔχων μέγα στόμα, ὡς τὸ τοῦ ἰχθύος γλάνος ἐνθ' ἄν.

γλαντι τό, (I) Ἴων. (Βουρλ. Κρήν. Σμύρν.) Κωνπλ. Λήμν. Χίος (Χαλκ. Φυτ. κ.ά.) γλαδι "Ανδρ. Θράκ. (Μάδυτ.)

Ἵποκορ. τύπ. τοῦ ἀμαρτ. γλαντίο, καὶ τοῦτο ἐκ τοῦ Ἰταλ. *gladio*.

1) Τὸ πάρυδρον πτηνὸν Ἑρωδιὸς ὁ τεφρόχρους (Ardea cinerea), τῆς οἰκογ. τῶν Ἑρωδιδῶν (Ardeidae) "Ανδρ. 2) Μεταφ., ἄνθρωπος ἰσχνός, ἀδύνατος "Ανδρ. Ἴων. (Βουρλ. Κρήν. Σμύρν.) Κωνπλ. Λήμν. Χίος (Χαλκ. Φυτ. κ.ά.): Τὸ γλαντι τοῦ Λιὸ κάμνει μας τὴν ὁμορφονιά (Λιὸ = Ἡλία) Φυτ. Για' δέ τονε, ἡγήνηκε γλαδι "Ανδρ. Ποιὸς ἦτανε ἐκεῖνο τὸ γλαντι ποὺ ἦσουνα προχτές ματζί; Σμύρν. Ἐγινε σὰν τὸ γλαντι Κωνπλ. Σὰ γλαντι εἶσαι Χαλκ. 3) Τὸ νεογνὸν τοῦ ἑρωδιοῦ Θράκ. (Μάδυτ.)

γλαντι τό, (II) ἐνιαχ. γλαντι Σύμ.

Ἐκ τοῦ ἀμαρτ. οὐσ. γλάντα κατὰ τύπ. ὕποκορ.

Τὸ ἐκ τῶν ἀκάνων τοῦ λευκοῦ χαμαιλέοντος παραγόμενον κόμμι, ἢ ἀκανθική μαστίχη τοῦ Θεοφρ. (Φ. Ἰστ. 6, 4, 9).

γλαντιάζω Ἴων. (Βουρλ. Σμύρν.) Χίος

Ἐκ τοῦ οὐσ. γλάντι καὶ τῆς παραγωγ. καταλ. -ιάζω κατὰ τὰ λοιπὰ ρήματα τὰ δηλοῦντα πάθος, περὶ τῶν ὅπ. βλ. Γ. Χατζιδ. εἰς Ἐπιστ. Ἐπετ. 8 (1912), 6.

Καθίσταμαι κάτισχνος, ἀδυνατίζω ἐνθ' ἄν.: Τὸ παιδί ἐγλάντισε Χίος. Ὑστερα ἀπὸ τὴν ἀρρώστια της γέννηκε μιὰ γλαντιασμένη, σὲ μεγάλα χάλια Σμύρν.

γλαντίνι τό, (I) Ἴων. (Κρήν.) γλαδίτι Νάξ. γκλαντίνι Μακεδ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. γλαντι κατὰ τύπ. ὕποκορ.

1) Τὸ πτηνὸν Σκολοπακίς ἡ μικρά (Scolopax gallinula), τῆς οἰκογ. τῶν Σκολοπακιδῶν (Scolopaceae) ἐνθ' ἄν. Συνών. βαλτομπεκάτσα, κουφό, μπεκατσίβι, μπεκανότο. 2) Μεταφ., ἄνθρωπος ἀνόητος Μακεδ.

γλαντίνι τό, (II) Στερελλ. (Αἰτωλ. Ἀρτοτ.)

Ἐκ τοῦ ἀμαρτ. οὐσ. γλάντα κατὰ τύπ. ὕποκορ.

Τὸ παρασιτικῶς ἐπὶ τῶν δρυῶν καὶ τῶν καστανεῶν ἀναπτυσσόμενον φυτὸν Λώρκανθος ὁ Εὐρωπαϊκός (Loranthus europaeus), τῆς οἰκογ. τῶν Λωρκανθιδῶν (Loranthaceae). Συνών. γκί, ἱξοέλατος, ἱξός, μέλα. Πβ. γλαντι (II).

γλαντίνος ὁ, ἀμαρτ. γλάντινος Πόντ. (Κερκασ.)

Ἀγνώστου ἐτύμου.

Εἶδος θαλασσίου ἰχθύος.

γλαρά ἐπίρρ. Πελοπν. (Γαργαλ. Ξεχώρ. κ.ά.) — Δ. Βαλαβαν. εἰς Ἀνθολ. Η. Ἀποστολίδ., 20 — Ν. Ἐστ. 21 (1937), 50.

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. γλαρός.

1) Μὲ ἡμικλείστους ὀφθαλμοὺς λόγῳ νάρκης ἢ ὑπνηλίας Πελοπν. (Γαργαλ. Ξεχώρ. κ.ά.): Τί μὲ τσοιτάεις γλαρά; Χάε νὰ τσουμηθῇς (τσοιτάεις = κοιτάζεις, τσουμηθῇς = κοιμηθῇς) Ξεχώρ. Νυστάζει τὸ παιδί, μωρή! Δὲ δὸ γλέπεις ποὺ τηράει γλαρά γλαρά; Γαργαλ. 2) Μὲ βλέμμα πλήρες ἡδονῆς, περιπαθῶς Δ. Βαλαβαν. εἰς Ἀνθολ. Η. Ἀποστολίδ., 20 — Ν. Ἐστ. 21 (1937), 50: Τὰ μάτια της θαμπώσανε καὶ τὸν κοιτούσανε γλαρά Ν. Ἐστ., ἐνθ' ἄν. || Ποίημ.

Μ' εἶδες γλαρά, δὲν λάλησες, ἀλλ' οἱ ματιές σου ἐλέγαν

πὼς ἤθελε τὸ χέρι σου τὸν κλῶνο μου νὰ πάρη
Δ. Βαλαβαν., ἐνθ' ἄν.

γλάρα ἡ, Εὐβ. (Ἀετ. Γραμπ. Καλύβ. Κάρυστ. Μετόχ. "Ορ. Πλατανιστ. Στρόπον. Ψαχν.) Πελοπν. (Αἰγιάλ. Ἀναβρ. Ἀράχ. Ἀνδρούς. Ἀρκαδ. Βούρβουρ. Γαργαλ. Δάρα Ἀρκαδ. Δημητσ. Καλάβρυτ. Καλάμ. Κάμπος Λακων. Κερπιν. Κλουτσινωχ. Κορινθ. Κυνουρ. Λάστ. Μεσσην. Πιάν. Σκορτσιν. Τεγ. Τρίκκ. κ.ά.) Τσακων. (Μέλαν.) κ.ά. — Λεξ. Δημητρ. γλάρος ὁ, Λεξ. Δημητρ.

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. γλαρός.

1) Ἡ δρόσος, ἡ ψιλὴ βροχή, ἡ ὑγρασία, γενικῶς, ἡ διάβροχος κατάστασις τοῦ ἐδάφους Εὐβ. (Ἀετ. Γραμπ. Καλύβ. Κάρυστ. Μετόχ. "Ορ. Πλατανιστ. Στρόπον. Ψαχν.) Πελοπν. (Βούρβουρ. Δάρα Ἀρκαδ. Καλάμ. Λάστ. κ.ά.) Τσακων. (Μέλαν. κ.ά.): Δὲν κοιμῶμαι ὄξω, γιατί ρίχνει γλάρα Καλύβ. Ποῦ μπορείς νὰ μπῇς σὲ κῆπο μ' αὐτὴ τὴ γλάρα! Μετόχ. Σήμερα ἔριξε γλάρα Ἀετ. Ἀποσπεροῦ δὲ φυσάει. Ἐπεσε γλάρα Δάρα Ἀρκαδ. Γλάρα κάνει Καλάμ. Ἀνεβάζει γλάρα αὐτὸ τὸ σπίτι Πλατανιστ. Πῆγα σήμωρα 'ς τὸ χουράφ', ἀλλὰ γύρισα, γιατί εἶχ' ἀκόμα γλάρα Ψαχν. Πηγαίνουνε σὲ χόρτο ποὺ ἔχει γλάρα, τρίβουν τὰ δυό τους χέρια καὶ πλένουν τὴ μούρη τους Κάρυστ. Κιὰ νὰ μπᾶρε τὰ χούρα μ' ἔντανι τὰ γλάρα (ποῦ νὰ μπῇς 'ς τὸ χωράφι μ' αὐτὴν τὴν διάβροχον κατάστασιν τοῦ ἐδάφους!) Μέλαν. Ἐπεσε νιὰ γλάρα καὶ

γλέρεψ' ὁ τόπος Βουρβουρ. 2) Ὁ μετὰ νηνεμίας νεφοσκεπής ὑγρὸς καὶ θερμὸς καιρὸς, ὁ προκαλὼν ὑπνηλίαν, νάρκη, ἀποκάρωμα Εὐβ. (Ὁρ.) Πελοπν. (Αἰγιάλ. Ἀναβρ. Καλάβρυτ. Κερπιν. Κλουττινοχ. Κορινθ. Λάστ. Πιάν. Τρίκκ. κ.ά.) — Λεξ. Δημητρ.: Γλάρα π' ἔχει σήμερα! Ὁρ. Κάνει γλάρα σήμερις Τρίκκ. Μ' αὐτὴ τῇ γλάρα ἀρχίζω νὰ νυστάζω Αἰγιάλ. Ἀ δὲ γάνη γλάρα, δὲ λειώνουν τὰ χιόνια Κερπιν. Πῆρε γλάρα καὶ θὰ λειώσῃ τὸ χιόνι Πιάν. Ἀν τὸ πιάσῃ (ἐνν. τὸ χιόνι) λίγη γλάρα, ἴσαμε αὐριο τὸ πρωὶ δὲ θὰ φαίνεται πουθενὰ Καλάβρυτ. 3) Νυσταγμός, νάρκη, ὑπνηλία Πελοπν. (Ἀράχ. Ἀρκαδ. Βούρβουρ. Γαργαλ. Δάρα Ἀρκαδ. Δημητσο. Καλάβρυτ. Κάμπος Λακων. Κλουττινοχ. Κυνοῦρ. Λάστ. Πιάν. Σκορτσιν. Τεγ. Τρίκκ. κ.ά.) Τσακων. (Μέλαν.) — Λεξ. Δημητρ.: Μοῦ ῥθε γλάρα Ἀρκαδ. Μοῦ ῥθε γλάρα κι ἀποκοιμήθηκα Σκορτσιν. Μ' ἐπίασε μιὰ γλάρα κι ἀποκοιμήθηκα ὅς τὸ παραγώνι Δάρα Ἀρκαδ. Μ' ἐκιάτ'σα μιὰ νύστα, ποὺ δὲ μπορῶ ν' ἀνοίξω τὰ μάτια μου Μέλαν. β) Ὁ ὕπνος Πελοπν. (Κάμπος Λακων.)

Ἡ λ. καὶ ὡς τοπων. ὑπὸ τὸν τύπ. Γλάρα Στερελλ. (Λιβανῆτ.)

γλαράδα ἡ, Νουμ. 183, 3.

Ἐκ τοῦ οὐσ. γ λ ά ρ α καὶ τῆς παραγωγ. καταλ. -ά δ α.

Νάρκη, τάσις πρὸς ὕπνον: Σὰ νὰ τῆς πέφτῃ ἀπάνουθε μιὰ γλαράδα ποθερή.

γλαραίνω ἐνιαχ. γλαραίνου Στερελ. (Αἰτωλ.) βλαραίνω Σίφν.

Ἐκ τοῦ γ λ α ρ ώ ν ω κατ' ἐπίδρασιν τῶν εἰς -α ί ν ω ρ., ὅπως ὕ γ ρ α ί ν ω κ.ά.

1) Ὑγραίνομαι, καθίσταμαι ὑγρὸς Στερελλ. (Αἰτωλ.): Γλαραῖν' οὐ τόπους ἀπ' τ' βρουχή. 2) Διαλύομαι Σίφν.: Τὸν τρίβγουνε τὸν ἀσβέστη, βλαραίνει μέσ' ὅς τῇ γάστρα.

γλαράκι τό, πολλαχ. γλαράκ' Θράκ. (Ἡρακλίτσ.) Προπ. (Πέραμ.) γλαράτσι Κῶς Μεγίστ. γλαράτσι Μεγίστ.

Ὑποκορ. τοῦ οὐσ. γ λ ά ρ ο ς.

Μικρὸς γλάρος, τὸ ὅπ. βλ., ἐνθ' ἄν.: Ἐνα γλαράκ' πῆρε ἡ Ζαφεῖρ'ς ποὺ τῇ φουλιὰ τ' Προπ. (Πέραμ.) Ἡδραμε μιναφ-φωλλιὰν δοῦ γλάρου τσ' εἶχεμ-μέσα πένδε γλαράτδα ἀμάλ-λιαστα Κῶς.

Ἡ λ. καὶ ὡς ἐπών. ὑπὸ τὸν τύπ. Γλαράκης πολλαχ.

γλαραμπαδιός ἐπίθ. ἐνιαχ. Θηλ. γλαραμπαδιὰ Λειψ.

Ἐκ τῶν ἐπίθ. γ λ α ρ ό ς καὶ ἀ μ π α δ ι ό ς.

Ἐπὶ τράγου ἢ αἰγός, ὅταν τὰ ζῶα ταῦτα ἔχουσι ὑπόλευκον τρίχωμα καὶ στεροῦνται κεράτων ἐνθ' ἄν.

γλαράτος ἐπίθ. ἐνιαχ. Θηλ. γλαράτ' Λῆμν.

Ἐκ τοῦ ἐπίθ. γ λ α ρ ό ς (I) καὶ τῆς παραγωγ. καταλ. -α τ ο ς.

Ἐπὶ αἰγοειδῶν, τὸ ἔχων χρῶμα ἀνάμεικτον, λευκὸν καὶ μέλαν ἐνθ' ἄν.: Γλαράτ' κατσίκα Λῆμν.

γλαρέλι τό, Προπ. (Κύζ.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. γ λ ά ρ ο ς καὶ τῆς ὑποκορ. καταλ. -έ λ ι.

Γ λ α ρ ά κ ι, τὸ ὅπ. βλ.: Φρ. Ταῖζω τὰ γλαρέλια (ἐξεμῶ λόγῳ ναυτίας).

Ἡ λ. καὶ ὡς ἐπών. ὑπὸ τὸν τύπον Γλαρέλης Ἀθῆν.

γλαρέντζα ἡ, Πελοπν. (Ἀρκαδ. Γαργαλ. Κορών. Λάγ. Μάν. κ.ά.) γλαρέτζα Νάξ. (Γαλανᾶδ.) γλαρέντζο τό, Πελοπν. (Ἡλ.)

Τὸ γνωστὸν τοπων. Γ λ α ρ έ ν τ ζ α, παρὰ τὸ ὅπ. καὶ Κ λ α ρ έ ν τ ζ α. Οἱ τύπ. Γ λ α ρ έ ν τ ζ α καὶ Κ λ α ρ έ ν τ ζ α καὶ Βυζαντ. Πβ. Χρον. Μορ. Ρ στ. 6504, 6390 (ἐκδ. J. Schmitt): «εἰς δέκα ἡμέρας ἔσωσεν ἐκεῖσε εἰς τὴν Κλαρέντσαν». «Ἐσέβηκαν ἀμφότεροι κ' ἦλθαν εἰς τὴν Γλαρέντσαν».

Ὑφαλὸς ἀπομεμονωμένη, ἐκ τῆς ὁμοιότητος πρὸς τὴν χερσονήσον τῆς Γ λ α ρ έ ν τ ζ α ς, νῦν Κυλλήνης Πελοπν. (Κορών.): Ὁ τοῦ Ζάγγα τὸ γιὰλὸ δὲν ἔχει οὔτε ξέρες οὔτε κοτρώνια. Μόνο νιὰ γλαρέντζα || Φρ. Ἀντίο, Γλαρέντζα! (ἐπὶ ἀπολεσθείσης εὐκαιρίας) ἐνιαχ. Συνών. φρ. ἀ ν τ ί ο, μ α σ τ έ λ ο !

Ἡ λ. καὶ ὡς τοπων. ὑπὸ τοὺς τύπ. Γλαρέντζα Πελοπν. (Ἡλ. Κορών.) Γλαρέντζα Πελοπν. (Ἡλ.) — Λεξ. Βλαστ. 379 Γλαρέτζα Πελοπν. (Ἀρκαδ. Ἡλ. Κυλλήν.) Γλαρέντζο Πελοπν. (Ἡλ.)

Γλαρεντζαῖος ἐπίθ. ἀμάρτ. Γλαρετζαῖος Πελοπν. (Κυλλήν.)

Ἐκ τοῦ τοπων. Γ λ α ρ έ ν τ ζ α.

Ὁ κάτοικος τῆς Γλαρέντζας, νῦν Κυλλήνης.

γλαρέντζος ἐπίθ. Πελοπν. (Ἡλ.) γλαρέτζος Σῦρ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. γ λ ά ρ ο ς καὶ τῆς παραγωγ. καταλ. -έ ν - τ ζ ο ς.

Ὁ εὐήθης, ὁ βλάξ: Τέτοιος γλαρέτζος ποὺ εἶσαι! Σῦρ.

Ἀντίο, γλαρέντζο! Πελοπν. (Ἡλ.)

Ἡ λ. καὶ ὡς ἐπών. ὑπὸ τὸν τύπ. Γλαρέτζος Ἀθῆν.

γλαρεύω (I) Πελοπν. (Βούρβουρ.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. γ λ ά ρ α.

Καθίσταμαι ὑγρὸς, διάβροχος ἐκ βροχῆς ἢ δρόσου: Ἐπεσε νιὰ γλάρα καὶ γλάρεψ' ὁ τόπος.

γλαρεύω (II) ἀμάρτ. γλαρεύου Λῆμν. (Πλάκ.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. γ λ ά ρ ο ς καὶ τῆς παραγωγ. καταλ. -ε ύ ω.

Τρώγω κάτι μετὰ λαίμαργίας: Δὲ δουρῶ ν' ἀφήσουν γυλ'κὸ ὅς τοῦ τραπέζ'. Τοῦ γλαρεύ'νι τὰ πιδιά (γυλ'κὸ = κάθε γλύκυσμα).

γλαρί τό, Θεσσ. (Σκήτ. Τρίκερ.) Νίσυρ. Σύμ. — Λεξ. Βλαστ. 425 λάρι Θράκ. (Αἶν.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. γ λ ά ρ ο ς καθ' ὑποκορ. τύπ.

1) Τὸ πτηνὸν Λάρος ὁ γελῶν (Larus ridibundus) τῆς οἰκογ. τῶν Λαριδῶν (Laridae) Νίσυρ. — Λεξ. Βλαστ. ἐνθ' ἄν.: Σὰν γλαριά φωνάζουν γιὰ νὰ βάλουν πρωτόγερον Νίσυρ. 2) Τὸ πτηνὸν Στέρνα ἢ μικρά (Sterna minuta), τῆς αὐτῆς μετὰ τὸ προηγούμενον πτηνὸν οἰκογενείας Θεσσ. (Σκήτ. Τρίκερ.): Ὅπως εἶναι τὰ γλαριά εἶναι οἱ μίχοι (τὰ πτηνὰ αἰθουαί) Τρίκερ. Συνών. γ λ α ρ ο ν ά κ ι, γ λ α ρ ό ν ι, κ έ φ ο ς, μ ι χ ά λ η ς, μ ί χ ο ς. 3) Τὸ λεύκωμα τοῦ ὀφθαλμοῦ Θράκ. (Αἶν.) 4) Ὡς ἐπίθ., ὁ ἔχων τὸ χρῶμα τοῦ γ λ ά ρ ο υ, ὁ λευκὸς Σύμ.: Αὐτὸς εἶναι ἄσπρογ-γλαρί.

Ἡ λ. ὡς παρωνύμ. ὑπὸ τὸν τύπ. Γλαρί καὶ ὡς τοπων. ὑπὸ τοὺς τύπ. Γλαριά τά, Δονοῦς. καὶ Γλάρια τά, Θεσσ. (Πήλ.)

